

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Από το αεροπλάνο Λίνα Κάσδαγλη

Αγαπητά μου ανίψια,

Σας είχα τάξει, την τελευταία φορά, να σας μιλήσω για το αεροπορικό μου ταξίδι στα Γιάννενα.

Είναι συνταρακτικό ένα αεροπορικό ταξίδι, όταν το κάνεις για πρώτη φορά. Νόμισα πως θα φοβηθώ πολύ και σας αποχαιρέτησα με τη σκέψη ένα ένα, ανιψάκια. Τι τα θες, άλλο είναι να νιώθεις τη γη στερη από κάτω σου, κι άλλο να γίνεσαι... πουλί.

Έλα όμως που είχα και τόση περιέργεια, να δω πώς θα 'ναι αυτό το περίφημο ταξίδι. Όλα ήταν για μένα καινούργια: το αεροδρόμιο, η αεροσυνδός, το κλείσιμο μέσα στο μεγάλο κουτί, ύστερα που σου λένε να δέσεις τη ζώνη (εκεί δα μετανόησα λιγάκι που είχα μπει), ύστερα το τρέξιμο του αεροπλάνου μέσα στο διάδρομο απογειώσεως και το ελάχιστο διάστημα που σταματάει, να πάρει λες ανάσα για τη μεγάλη στιγμή που θα ξεκολλήσει από τη γη. Εκείνη την ώρα σού φαίνεται σαν ζωντανό πλάσμα που μαζεύει τη δύναμή του, και άθελά σου μαζεύεις κι εσύ τη δύναμή σου για να μοιραστείτε την προσπάθεια.

Η προσπάθεια σε ανεβάζει τώρα όλο και πιο πάνω, κι η γη πλαταίνει στα πόδια σου. Βλέπεις τους ανθρώπους που κάνουν μπάνιο στη Γλυφάδα, τ' αυτοκίνητα, πιο μικρά, πιο μικρά –και τώρα πια έχεις κάτω σου έναν ωραίο ανάγλυφο χάρτη, με στρωτή γαλάζια θάλασσα, κιτρινωπά βουνά, πράσινους λεκέδες από βλάστηση. Νά ο Ισθμός της Κορίνθου, νά ο Κορινθιακός, κι οι ακτές της Ρούμελης με τις αμέτρητες πτυχές –εδώ, μας λένε, είναι το Αιγαίο, κάτω στο βάθος το Μεσολόγγι. Ύστερα η Ακαρνανία με τις λίμνες... Βουνά, βουνά, χάνεις το νου σου από την κακοτράχαλη γη, όλο πέτρα. Λιγοστά τα δάση στις πλαγιές, μικρά τα χωριουδάκια κι η πρασινάδα γύρω τους φτωχή, καταλαβαίνεις με τι μόχθο κάνουν τούτοι οι άνθρωποι τη γη να δώσει τον καρπό της. Κι όμως παντού, στις κοιλάδες, στις πλαγιές, στα ριζά των βράχων, χαραγμένα με υπομονή τ' αμέτρητα δρομάκια και μονοπάτια που ενώνουν τους ανθρώπους. Θυμήθηκα κάτι που είχα διαβάσει σ' ένα βιβλίο που αγαπούσα πολύ στα νιάτα μου, τα Ψηλά Βουνά του Παπαντωνίου:

«Ο δρόμος δε γίνεται μόνο για λίγους ανθρώπους. Τον φτιάχνουν λίγοι και τον χαίρονται πολλοί.

»Ο δρόμος είναι για όλο τον κόσμο. Είναι για τον πλούσιο και το φτωχό, για τον άρχοντα και το ζητιάνο.

»Με το δρόμο, ένα βουνό ανταμώνει με το άλλο βουνό, μια πολιτεία δίνει

το χέρι στην άλλη...»

Έτσι όπως τους βλέπεις ολοκάθαρα από κει πάνω τους δρόμους, πυκνό δίκτυ που ζώνει τα βουνά και τους κάμπους, σε κάνουν ν' αγαπάς και να θαυμάζεις τον άνθρωπο. Που μικρός σαν μυρμήγκι, αθέατος από κει ψηλά, κατόρθωσε να χαράξει με αναλλοίωτα σημάδια στο πρόσωπο της γης την ανάγκη του για επικοινωνία, για συνεννόηση, για φιλία με τους άλλους ανθρώπους.

Αυτή μου φαίνεται είναι η πιο ζωηρή εντύπωση που κράτησα από το ταξίδι μου.

Σας φιλώ, ανιψάκια,
Η θεία Νεραντζούλα

ΘΕΜΑ 1^ο

Ποια συναισθήματα και ποιες εντυπώσεις προκάλεσε στη συγγραφέα το αεροπορικό ταξίδι στα Γιάννενα;

(2 μονάδες)

ΘΕΜΑ 2^ο

Στο παρακάτω απόσπασμα να βρείτε τα υποκείμενα των ρημάτων του τμήματος αυτού του κειμένου και να δηλώσετε τη μορφή τους (ουσιαστικό, αντωνυμία, πρόταση κλπ).

Η προσπάθεια σε ανεβάζει τώρα όλο και πιο πάνω, κι η γη πλαταίνει στα πόδια σου. Βλέπεις τους ανθρώπους που κάνουν μπάνιο στη Γλυφάδα, τ' αυτοκίνητα, πιο μικρά, πιο μικρά –και τώρα πια έχεις κάτω σου έναν ωραίο ανάγλυφο χάρτη, με στρωτή γαλάζια θάλασσα, κιτρινωπά βουνά, πράσινους λεκέδες από βλάστηση.

(2 μονάδες)

ΘΕΜΑ 3^ο

Να βρείτε τη δομή της τρίτης παραγράφου και να γράψετε ένα πλαγιότιτλο για την τέταρτη παράγραφο.

(2 μονάδες)

ΘΕΜΑ 4^ο

A) Να βρείτε στο κείμενο 5 σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό λόγιο ή λαϊκό αχώριστο μόριο.

(2 μονάδες)

B) Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων επιλέγοντας την κατάλληλη λέξη ή φράση μέσα από την παρένθεση. (μεταφορικό μέσο, προορισμός, χερσαίος, οδικό δίκτυο, θαλάσσιος, αεροδιάδρομος, εναέριος)

- Η πρωτοφανής κακοκαιρία δημιούργησε πάρα πολλά προβλήματα στη , τη και την συγκοινωνία.
- Το αεροπλάνο είναι το ταχύτερο
- Παρά τον πολύ μεγάλο αριθμό εκδρομέων, η κυκλοφορία στο εθνικό διεξάγεται χωρίς προβλήματα
- Το αεροπλάνο άρχισε να τροχοδρομεί στον
- Η Κρήτη είναι ιδανικός για διακοπές .

(2 μονάδες)

ΘΕΜΑ 5^ο

Γράψε σε ένα φίλο σου που μένει μακριά και πρόκειται να ταξιδέψει για πρώτη φορά με αεροπλάνο ένα γράμμα, στο οποίο θα μιλάς για τη δική σου ανάλογη εμπειρία.

(10 μονάδες)